

Bestandsstørrelsen, som har vokst år for år, synes nå å ha kulminert.

Denne ressursen har ikke vært beskattet av norske fiskere siden begynnelsen av 80-årene, og ikke i nevneverdig grad siden begynnelsen av 70-årene. Russiske fiskere har fisket polartorsk mer eller mindre sammenhengende siden begynnelsen av 70-årene, men utbyttet har variert mye fra år til år. Fra 1988 til 1992 var det praktisk talt stopp i dette fisket, men i 1993 fisket den russiske flåten om lag 50.000 tonn. I 1994 ble fangstkvantumet bare om lag 5.000 tonn, hovedsakelig på grunn av problemer med å finne fangstbare konsentrasjoner. Oppfisket kvantum i 1995, 1996 og 1997 var hhv. omtrent 20.000 tonn, 30.000 tonn og 11.000 tonn. I 1998 var det på nytt vanskelig å finne fiskbare konsentrasjoner, så fangsten ble i underkant av 1.000 tonn. I 1999 og 2000 økte fangsten igjen til hhv. 20.000 tonn og 35.000 tonn, og i 2001 fisket russiske fiskere 41.000 tonn. Bestanden har vært kartlagt ved hjelp av akustiske undersøkelser hver høst siden 1986 (figur 2.5.1). Bestanden tok seg opp igjen etter å ha vært redusert i størrelse i 1988-1990, til et relativt stabilt nivå rundt 0,5 millioner tonn. Fra 1997 til 2001 har den estimerte mengde polartorsk steget jevnt fra omtrent 0,5 millioner tonn til nesten 1,9 millioner tonn, men målingen i 2002 er igjen noe lavere; 1,3 millioner tonn. Noe av nedgangen fra 2001 til 2002 kan skyldes at området vest av Svalbard, hvor det ble funnet over 200.000 tonn polartorsk i 2001, ikke ble dekket i 2002. Data fra de årlige internasjonale 0-gruppeundersøkelsene og de etterfølgende loddeundersøkelsene i Barentshavet viser at rekrutteringen har vært god i 90-årene, med unntak av 1995 da det var en drastisk reduksjon i mengden av yngel. Det synes også å ha vært en liten nedgang i rekrutteringen i 2000 og 2001. I 2002 var 0-gruppeindeksen blant de høyeste som har vært målt. Dekningen av polartorsk yngel er ikke komplett under 0-gruppetektene, og variasjonen kan derfor også gjenspeile variasjoner i utbredelsen av yngelen. Den naturlige dødeligheten i bestanden er svært høy, noe som trolig har sammenheng med at polartorsk er et viktig byttedyr både for sel og torsk.

Summary

Norway took some catches in the 1970s but Russia has fished polar cod on a more or less regular basis since 1970. The stock size has been measured acoustically since 1986 and the stock has fluctuated between 0,1-1,9 million tonnes. The abundance in 2002 was estimated at 1,3 million tonnes.

POLARTORSK - *Boreogadus saida*

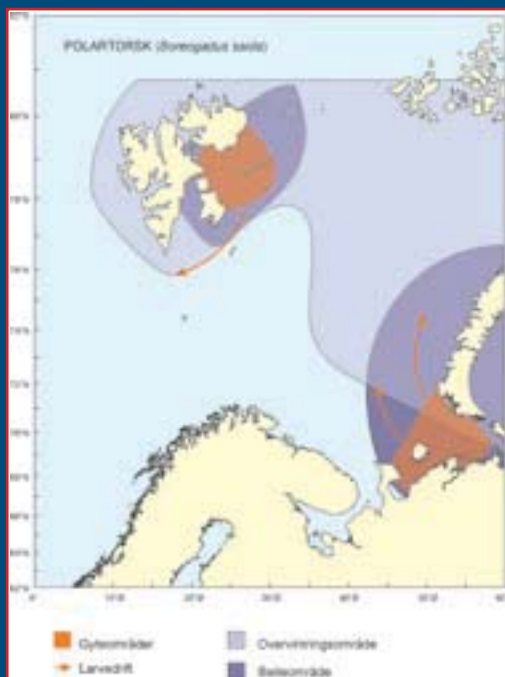
Gyteområde: Trolig i to områder i Barentshavet, sørøst ved Novaja Semlja og nordvest ved Svalbard.

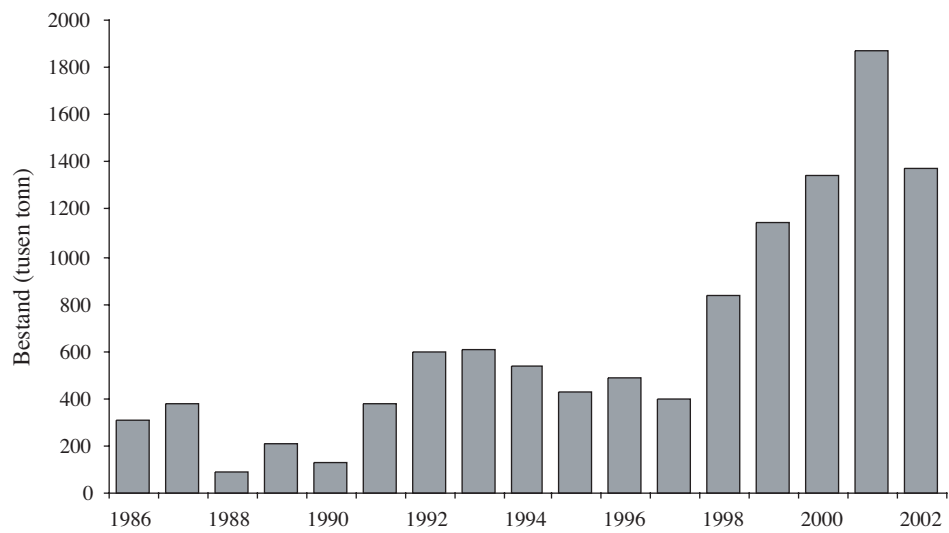
Oppvekstområde: I det østlige Barentshav og ved Svalbard.

Alder ved kjønnsmodning: 2-4 år.

Blir sjelden over 5 år og 20 cm.

En rent arktisk art som kan oppholde seg i vann ned til $-1,5^{\circ}\text{C}$ fordi den har molekyler i kroppsvæsken som hindrer danning av iskrystaller. Arten er semipelagisk, dvs. de holder seg vanligvis nær bunnen, men føden består for det meste av pelagiske planktonorganismer som raudåte, krill og amfipoder. Polartorsken gyter pelagiske egg, ofte under isen om vinteren eller tidlig på våren. Eggene klekkes først etter 1,5-2 måneder, og utpå høsten er yngelen 2,5-3 cm lang.

Figur 2.5.1

Polartorsk. Bestandsestimater ved hjelp av akustikk fra 1986 til 2001.

Polar Cod. Acoustic stock size estimates 1986 to 2001.